

An Saorbhriathar – Aimsir Chaite

Seo na rialacha don saorbhriathar, aimsir chaite:

1ú réimniú –

- Cuir na deirí seo leis na briathra:

caol (i,e)

leathan (a,o,u)

-eadh

-adh

m.sh. briseadh

m.sh. glanadh

?	Ar...?
-ve	Níor
-ve ?	Nár...?

2ú réimniú –

- Bain ar shiúl ‘-aigh/-igh.’; Cuir na deirí seo leis na briathra:

caol (i,e)

leathan (a,o,u)

-íodh

-aíodh

m.sh. bailíodh

m.sh. ceannaíodh

Briathra Coimrithe –

- Bain ar shiúl na gutaí sa dara leath den bhriathar; cuir na deirí seo leis an chuid atá fágtha:

caol (i,e)

leathan (a,o,u)

-íodh

-aíodh

m.sh. imríodh

m.sh. osclaíodh

An Saorbhriathar – Aimsir Chaite

Cuir ciorcal thart ar an sampla atá ceart de na briathra a leanas:

1.	Tugadh	Thugadh	Tugeadh
2.	Cuiradh	Cuireadh	Chuireadh
3.	Fágadh	Fhágfadh	Fágeadh
4.	Níor ghlanadh	Ní ghlánadh	Níor glánadh
5.	Briseadh	Bhriseadh	Brisíodh
6.	Ar ceannaíodh?	Ar ceannaíodh?	An ceannaíodh?
7.	Críochnadh	Chríochnaíodh	Críochnaíodh
8.	Bailíodh	Bhailíodh	Mbailíodh
9.	Tosadh	Tosaíodh	Tosaíodh
10.	Imríodh	Imiríodh	Imraíodh
11.	Múscladh	Mhúscladh	Músclaíodh
12.	Inisíodh	Insíodh	Insaíodh
13.	Labhreadh	Labhraíodh	Lhabhróidh
14.	Bunaíodh	Bhunaíodh	Buneadh
15.	Rinneadh	Déanadh	Dhéarnadh

An Saorbhriathar – Aimsir Láithreach

Seo na rialacha don saorbhriathar, aimsir láithreach:

1ú réimniú –

- Cuir na deirí seo leis na briathra:

caol (i,e)

leathan (a,o,u)

-tear

-tar

m.sh. bris**tear**

m.sh. glan**tar**

?

-ve

-ve ?

An + urú

Ní + séimhiú

Nach + urú +

n- roimh

ghutaí.

2ú réimniú –

- Bain ar shiúl ‘-aigh/-igh.’; Cuir na deirí seo leis na briathra:

caol (i,e)

leathan (a,o,u)

-ítear

-áitear

m.sh. bail**ítear**

m.sh. ceann**áitear**

Briathra Coimrithe –

- Bain ar shiúl na gutaí sa dara leath den bhriathar; cuir na deirí seo leis an chuid atá fágtha:

caol (i,e)

leathan (a,o,u)

-ítear

-áitear

m.sh. imr**ítear**

m.sh. oscl**áitear**

An Saorbhriathar – Aimsir Láithreach.

Cuir isteach an deireadh ceart i ngach sampla thíos:

Sampla: (garr) an féar go rialta – gearrtar an féar go rialta.

1. _____ (oscail) an doras gach maidin.
2. _____ (fág) an carr ar an tsráid i rith an lae.
3. _____ (cuir) na leabhair sa mhála scoile.
4. _____ (ceannaigh) an guthán póca is déanaí.
5. _____ (ól) a lán tae in Éirinn.
6. _____ (scríobh) barraíocht nótaí sna ranganna.
7. _____ (feic) na cláir theilifíse gach oíche.
8. _____ (deir) na paidreacha ar Aifreann.
9. _____ (déan) an dinnéar ar a sé gach lá.
10. _____ (bris) na rialacha go minic.
11. _____ (glan) an teach ó bhun go barr.
12. _____ (foghlaim) rudaí nua go laethúil.
13. _____ (críochnaigh) an rang go luath Dé hAoine.
14. _____ (bunaigh) cumann nua ag tús na bliana.
15. _____ (imir) na cluichí go rialta.